

ΦΩΤΙΣΜΟΣ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ

ΟΠΤΙΚΗ ΑΝΕΣΗ & ΕΥΕΞΙΑ

Άρθρο της: ΜΑΡΑΣ ΣΠΕΝΤΖΑ, αρχιτέκτονα μηχ. MSc. αρχιτέκτονα φωτισμού

Το φως διεγείρει τα ανθρώπινα συναισθήματα, ενώ επηρεάζει την αντίληψή μας για τον χώρο τόσο σε σχέση με τη φυσική του υπόσταση, όσο και σε σχέση με τη διάθεση, την ατμόσφαιρα και τη "βιωματική αίσθηση" που προκύπτει ως αποτέλεσμα. Επαγγελματίες διαφορετικών πεδίων μιλούν για "εμπειρίες", στους χώρους φιλοξενίας και στους επαγγελματικούς χώρους, θέλοντας να βελτιώσουν και να επιδράσουν στις αισθήσεις,

στην αντίληψη και στα συναισθήματα των ανθρώπων που συνδέονται με το χώρο. Πρωταρχικός στόχος του αρχιτεκτονικού σχεδιασμού στους ξενοδοχειακούς χώρους, λαμβάνοντας υπόψη τις ασυνήθιστες απαιτήσεις των ποικίλων σε χρήσεις χώρων που δημιουργούνται για αυτούς είναι η ανάγκη ικανοποίησης της αυθεντικότητας, χωρίς να καταστρέφεται αυτό που θεωρείται ως προσδοκία των ανθρώπων και των συναισθημάτων

τους για τον χώρο και η εφαρμογή και σύνθεση του κατάλληλου φωτισμού, προκειμένου να μεταμορφωθεί ο χώρος σε αφηγηματική "εμπειρία". Ζητούμενο είναι η κριτική αναθεώρηση προηγούμενων πρακτικών σχετικά με τη λειτουργία, την οργάνωση και την τεχνολογική στρατηγική των προτάσεων σχεδιασμού του φωτισμού, τις νέες τεχνολογίες και την ενσωμάτωση στη συνθετική διαδικασία των ζητημάτων οπτικής αντίληψης,

1. Εξωτερικά του ξενοδοχείου "25hours Hotel One Central" στο Ντουμπάι, ο φωτισμός ενισχύει τη θεατρικότητά του, ενώ προβολείς στραμμένοι στους περίτεχνους τοίχους ανάμεσα στα κουφώματα δημιουργούν ένα ρυθμικό παιχνίδι φωτός σε όλη την έκταση του κτιρίου. Ένα εντυπωσιακό μονοπάτι με χωνευτά φώτα, το οποίο επίσης υπογραμμίζεται μέσω του φωτισμού οδηγεί στην είσοδο και πλαισιώνεται με φύτευση. Μελέτη φωτισμού: Nulty. Φωτογραφία: Chris Goldstraw.

επικοινωνίας του νοήματος και της πληροφορίας, της συναισθηματικής απόκρισης με βάση την αφήγηση, με ταυτόχρονη αντιμετώπιση των περιορισμών που προκύπτουν από τις επεμβάσεις σ' αυτούς και τον αντίκτυπο στο περιβάλλον.

Ο ρόλος του φωτός στην ανάδειξη του κτιρίου και στην ευεξία του χρήστη

Κατά τον σχεδιασμό φωτισμού επίκεντρο αποτελεί αφενός η ανάδειξη του κτιρίου και αφετέρου η αίσθηση του χρήστη, ενώ οι συνθετικοί χειρισμοί ανταποκρίνονται στην ποικιλομορφία και στη διαφορετικότητα των χώρων με στόχο την αίσθηση ενός οικείου και υγιούς εσωκλίματος, που συγχρονίζεται με τους ανθρώπινους βιορυθμούς. Έξω από το κανονικό μας περιβάλλον οι αισθήσεις μας είναι σε ιδιαίτερη εγρήγορση, καθώς ο ανθρώπινος οργανισμός είναι έτοιμος να αντιληφθεί και να αποθηκεύσει στη μνήμη του άγνωστες και θετικές νέες εντυπώσεις. Πρόκειται για μια αυτόματη ανθρώπινη αντίδραση και απόκριση του ανθρώπινου οργανισμού σε περιβάλλοντα σχεδιασμένα με αισθητική και κάλος. Οι οπτικές πληροφορίες αντιπροσωπεύουν το 80% όλων

των πληροφοριών που λαμβάνει ένας άνθρωπος. Το φως κάνει ορατή την ποιότητα του περιβάλλοντός μας και επηρεάζει τη συναισθηματική και υποσυνείδητη απόκρισή μας. Οι κανόνες της ευαίσθητης, πρακτικής σχεδίασης του φωτισμού είναι περίπλοκοι. Έτσι, οι σχεδιαστές φωτισμού καλούνται να προσφέρουν ειδική τεχνογνωσία και λύσεις. Οι παράμετροι σχεδιασμού που λαμβάνονται υπόψη συνοψίζονται ως εξής:

- Οι λειτουργικές και αισθητικές απαιτήσεις των διαφορετικών χώρων (εξωτερικοί χώροι, χώρος υποδοχής (reception, lobby), εστιατόρια, δωμάτια, κοινόχρηστοι χώροι, γυμναστήρια, χώροι ευεξίας και αναζωογόνησης (σπα), συνεδριακοί χώροι κτλ.)
- Η δυναμικότητα (κίνηση του φωτός εναλλαγή έντασης και θερμοκρασίας χρώματος).
- Ο ανθρωποκεντρικός σχεδιασμός φωτισμού (φυσικό και τεχνητό φως σε αλληλεπίδραση).
- Η διάδραση με τον χρήστη και η βιωματική εμπειρία του χώρου.
- Η διαχείριση των σεναρίων φωτισμού από τον χρήστη για την εξατομίκευση της φωτεινής σκηνής (ένταση και χρώμα).

Η ποιότητα του φωτός της ημέρας είχε καθο-

ριστική επίδραση στον μηχανισμό της όρασης του ανθρώπινου οργανισμού. Οι περιβαλλοντικές απαιτήσεις του πολύπλοκου οπτικού μας οργάνου είναι υψηλές και ως εκ τούτου και τα πρότυπα ποιότητας που πρέπει να πληρούνται στον τεχνητό φωτισμό. Η ποιότητα του φωτισμού που απαιτείται θα πρέπει να προχωρά πέρα από την ενίσχυση της ανάδειξης της αρχιτεκτονικής του χώρου και να θέτει στο επίκεντρο τους ίδιους του επισκέπτες.

Για να επιτευχθεί αυτός ο στόχος, πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στα κριτήρια σχεδιασμού της σύγχρονης τεχνολογίας του φωτισμού και ειδικότερα, η "ποιότητα φωτισμού". Η ποιότητα του φωτισμού διαμορφώνεται από μια σειρά ποιοτικών χαρακτηριστικών όπως η φωτεινότητα των χώρων, ο περιορισμός της θάμβωσης, η κατανομή φωτεινότητας, το χρώμα του φωτός, η απόδοση των χρωμάτων, η κατεύθυνση του φωτός και η μοντελοποίηση. Τα βασικά στοιχεία της ποιότητας φωτισμού καθορίζονται από τα τεχνικά πρότυπα και θα πρέπει να ανταποκρίνονται στην ανάγκη για τη δημιουργία της σωστής συναισθηματικής απόκρισης για τους επισκέπτες. Αυτό απαιτεί τη δημιουργική χρήση των ιδιοτήτων του

2. Η ρεσεψιόν του "Conrad Hotel" υπογραμμίζεται από το έντονο κόκκινο χρώμα που έχει επιλεγεί στον χώρο, σε συνδυασμό με τον κατευθυντικό φωτισμό, καθώς αποτελεί το πρώτο μέρος στο οποίο ο επισκέπτης θα εστιάσει την προσοχή του. Αρχιτέκτονες: MAD Architects. Φωτογραφία: Shu He.
3. Στον χώρο υποδοχής του "Hilton Mexico" έχουν αναρτηθεί ειδικά σχεδιασμένες συνθέσεις φωτιστικών μεγάλης κλίμακας, οι οποίες προσδίδουν μια εντυπωσιακή αίσθηση πολυτέλειας και μοναδικότητας. Φωτογραφία: Francisco Estrada.

φωτός, όπως της φωτεινής ροής, της φωτεινής έντασης, της φωτεινότητας και της λαμπρότητας. Ο φωτισμός θα πρέπει να σχεδιάζεται σε κάθε χώρο ξεχωριστά μέσα από την ανάλυση των διαφορετικών φωτιστικών απαιτήσεων του εκάστοτε χώρου της ξενοδοχειακής μονάδας.

Απαιτήσεις σχεδιασμού

Εξωτερικοί χώροι

Οι εξωτερικοί χώροι των ξενοδοχείων θα πρέπει να αποδίδουν μια ατμοσφαιρική αίσθηση. Στο σκοτάδι, το ανθρώπινο μάτι είναι ιδιαίτερα επιρρεπές στις υπερβολικές λάμπειες και στη θάμβωση και το αποτέλεσμα για τον χρήστη είναι να τις εκλαμβάνει ως μια υποσυνείδητη δυσφορία. Επομένως, ο φωτισμός για τις εξωτερικές εγκαταστάσεις πρέπει να σχεδιαστεί με ιδιαίτερη προσοχή. Η άμεση οπτική επαφή με τους λαμπτήρες πρέπει να αποφεύγεται ανά πάσα στιγμή στις κύριες κατευθύνσεις θέασης. Επίκεντρο του σχεδιασμού αποτελούν η αίσθηση που διαμορφώνεται στον χρήστη, η

ανάδειξη της ταυτότητας του ξενοδοχειακού χώρου, το περιεχόμενό του, η αρχιτεκτονική και η διακόσμησή του, οι αντιθέσεις, το χρώμα, τα επίπεδα φωτός, η τεχνολογία, η διαχείριση της εγκατάστασης και ο αυτόματος χειρισμός της. Ο νυκτερινός φωτισμός προσαρμοσμένος στην αρχιτεκτονική του κτιρίου έχει διαρκές και θετικό αντίκτυπο στην εικόνα της εγκατάστασης και αφήνει πίσω του μια ευχάριστη ανάμνηση. Ο φωτισμός της πρόσοψης δεν χρειάζεται απαραίτητα να ακολουθεί τις γραμμές και τα περιγράμματα της αρχιτεκτονικής, η εικαστική προσέγγιση στον νυκτερινό φωτισμό μπορεί ακόμη και να αγνοήσει τις αρχιτεκτονικές λεπτομέρειες της υφής, του σχήματος και της φόρμας και να δημιουργήσει μια εντελώς νέα εικόνα για τον παρατηρητή. Ιδιαίτερα ενδιαφέρον αποτέλεσμα επιτυγχάνεται όταν ο φωτισμός ενεργοποιείται κατά το σούρουπο. Έτσι ο παρατηρητής γίνεται μάρτυρας μιας αρχιτεκτονικής μεταμόρφωσης, καθώς το σκοτάδι αυξάνεται και σταδιακά ο τεχνητός φωτισμός ανάδειξης αποκαλύπτεται. Βασικές παράμετροι σχεδιασμού είναι οι εξής:

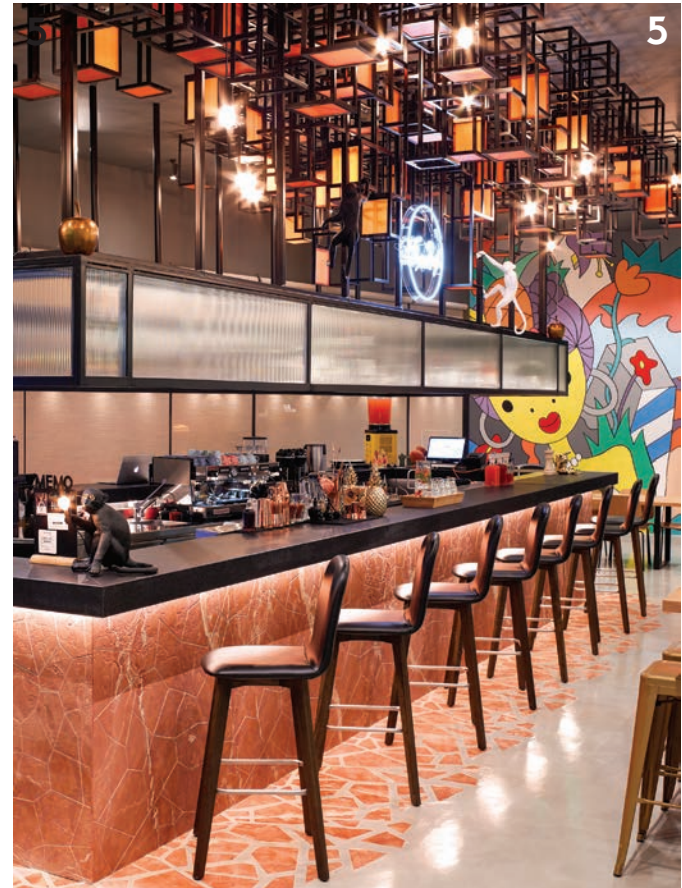
- Οι πηγές φωτός, τοποθετημένες σε διά-

ταξη, βοηθούν στην καθοδήγηση και στον προσανατολισμό των χρηστών. Ο προσανατολισμός διευκολύνεται επίσης από τις φωτεινές ή αυτόφωτες επιγραφές του ξενοδοχείου.

- Το σκοτάδι θα πρέπει να παραμένει κυρίαρχο στην οπτική σκηνή των εξωτερικών χώρων.
- Στα μονοπάτια σε εξωτερικούς χώρους και χώρους αναψυχής, σε πάρκα και κήπους του περιβάλλοντος χώρου, αλλά και όπου υπάρχουν σκαλοπάτια ή άλλοι πιθανοί κίνδυνοι, ο φωτισμός θα πρέπει να παρέχει τουλάχιστον 5 lx.
- Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δίνεται στην αντιμετώπιση της θάμβωσης που προκαλείται από τα φωτιστικά.
- Η τεχνολογία των φωτοδιόδων (LED) είναι ιδανική για την ανάδειξη των εξωτερικών χώρων με διάρκεια ζωής περίπου 50.000 ώρες. Οι φωτοδιόδοι χρησιμοποιούνται επίσης για δυναμικό έγχρωμο φωτισμό. Οι εναλλαγές χρώματος μπορούν να προγραμματιστούν με οποιαδήποτε σειρά και

4

5

4. Στο "Say Hotel" οι κατακόρυφες λευκές περσίδες της πρόσοψης, έρχονται σε αντίθεση με τους φωτισμένους, συμμετρικά επαναλαμβανόμενους εξώστες, ανυψώνοντας οπτικά τον όγκο του κτιρίου. Αρχιτέκτονες: A&M Architects. Φωτογραφία: Γιώργος Σφακιανάκης.

5. Ο φωτισμός συμβάλλει στη δημιουργία χαλαρής ατμόσφαιρας στον χώρο του μπαρ στο ξενοδοχείο "Moxxy Athens City". Interior design: Divercity Architects, Carole Topin. Μελέτη φωτισμού: LUUN. Φωτογραφία: Βαγγέλης Πατεράκης.

με οποιαδήποτε ταχύτητα. Όπου χρησιμοποιούνται χρώματα RGB (κόκκινο, πράσινο, μπλε), μπορούν να συνδυαστούν για να παράγουν οποιοδήποτε χρώμα (συμπεριλαμβανομένου του λευκού).

Κοινόχρηστοι χώροι

Υποδοχή και διάδρομοι

Οι πρώτες εντυπώσεις είναι εξαιρετικής σημασίας για τη διαμόρφωση της εμπειρίας του χρήστη και ο τεχνητός φωτισμός παίζει καθοριστικό ρόλο στον προσδιορισμό τους. Ο χώρος υποδοχής εισάγει το "θέμα" του ξενοδοχείου και μεταδίδει στους επισκέπτες την ατμόσφαιρα που παρέχεται για τη διαμονή τους. Το κατάλληλα κατανομημένο φως επιτρέπει τη σήμανση σημαντικών περιοχών, όπως η ρεσεψιόν για τον προσανατολισμό του χρήστη και τη δημιουργία ιδιωτικότερων περιοχών στην υποδοχή με χαμηλά επίπεδα φωτισμού.

Οι καλές συνθήκες οπτικής αντίληψης βοηθούν να δώσουν στον επισκέπτη μεγαλύτερη αίσθηση αυτοπεποίθησης και ευεξίας. Ο τεχνητός φωτισμός βοηθά στη δομή ενός χώρου

αναμονής (φουαγιέ) ή μιας αίθουσας υποδοχής και διακρίνει οπτικά τις ενεργές ζώνες από τους χώρους ανάπαυσης. Το γραφείο υποδοχής (ρεσεψιόν) είναι το πρώτο μέρος στο οποίο πηγαίνει ένας επισκέπτης του ξενοδοχείου· επομένως ο φωτισμός πρέπει να υπογραμμίζει την παρουσία του ως κεντρικό στοιχείο του χώρου. Οι επισκέπτες και το προσωπικό πρέπει να μπορούν να βλέπουν ο ένας τον άλλο καθαρά. Οι εκθαμβωτικές ανανακλάσεις στον πάγκο του γραφείου υποδοχής πρέπει να αποφεύγονται, διασφαλίζοντας ότι ο φωτισμός είναι κυρίως έμμεσος ή ότι αποφεύγονται οι κρίσιμες γωνίες πρόσπτωσης φωτός. Χρειάζεται, λοιπόν, αρχιτεκτονική έμφαση κάτι που επιτυγχάνεται με τη χρήση κατευθυντικού φωτισμού.

Εστιατόρια και μπαρ

Ο φωτισμός στους χώρους των εστιατορίων απαιτεί διαφορετικό φωτισμό σε διαφορετικές ώρες της ημέρας. Κατά τη διάρκεια της ημέρας, εντός της οποίας οι αλλαγές στο φυσικό φως είναι πιο αισθητές, οι διαφορετικές "σκηνές" διευκολύνουν την προσαρμογή και τη διατήρηση

του σωστού επιπέδου έντασης του φωτός. Τη νύχτα ο φωτισμός μπορεί να βοηθήσει στη δημιουργία ενός ρομαντικού και ατμοσφαιρικού σκηνικού. Ο φωτισμός γι' αυτές τις περιοχές είναι κυρίως ατμοσφαιρικός, αλλά πρέπει επίσης να διασφαλίσει ότι οι επισκέπτες μπορούν να προσανατολιστούν και μπορούν να συνομιλήσουν, βλέποντας καθαρά προς οποιαδήποτε κατεύθυνση.

Το είδος του τεχνητού φωτισμού που απαιτείται για ένα εστιατόριο εξαρτάται κυρίως από το αρχιτεκτονικό ύφος των εσωτερικών χώρων. Το εύρος των σεναρίων του φωτισμού είναι ατελείωτο, από την εντυπωσιακή φωτεινότητα μέχρι το οικείο φως των κεριών. Το επίπεδο φωτεινότητας που επιλέγεται κατόπιν καθορίζει τον βαθμό οικειότητας για τους πελάτες. Το λευκό χρώμα ενός λαμπτήρα είναι η χρωματική χροιά του φωτός του, που εκφράζεται ως θερμοκρασία χρώματος σε βαθμούς Kelvin (K). Είναι ένας από τους κρίσιμους παράγοντες που καθορίζουν την οπτική αντίληψη ενός δωματίου. Τα λευκά χρώματα του φωτός χωρίζονται σε τρεις ομάδες: θερμό λευκό (κάτω από 3.300 K),

6. Οι επισκέπτες που εισέρχονται στο ξενοδοχείο "Terme Merano" για πρώτη φορά καθοδηγούνται οπτικά από τον έμμεσο φωτισμό του τοίχου πίσω από το γραφείο υποδοχής. Επιπροσθέτως το έντονα γραμμικό αυτόφωτο κεντρικό επίπλο μεγάλων διαστάσεων ενσωματώνεται στην οπτική σκηνή.

ουδέτερο λευκό (3.300 K - 5.300 K) και λευκό φως της ημέρας (ανώτερο των 5.300 K). Ενώ οι επισκέπτες απολαμβάνουν τα συναισθηματικά οφέλη της κεντρικής συνθετικής ιδέας του φωτισμού, το προσωπικό χρειάζεται να είναι σε θέση να εκτελέσει συγκεκριμένη εργασία με δεδομένες εντάσεις φωτός. Το επίπεδο φωτεινότητας, ο περιορισμός της αντανάκλασης και η χρωματική απόδοση είναι σημαντικοί παράγοντες. Φως που λάμπει μέσα από ματ γυάλινες επιφάνειες και πίσω από ράφια και βιτρίνες δείχνει καθαριότητα. Οι κατευθυντικές πηγές φωτός ενισχύουν την εντύπωση των αστραφτερών επιφανειών. Το έγχρωμο φως και οι προγραμματισμένες χρωματικές αλλαγές δημιουργούν ατμόσφαιρα. Χρησιμοποιούνται έγχρωμοι λαμπτήρες φθορισμού και φωτοδιόδων (LED). Η σήμανση των διαδρόμων και των ροών διαφυγής θα πρέπει να τοποθετούνται και να συντηρούνται όπως ορίζουν τα πρότυπα.

Αίθουσες συνεδριάσεων και γραφεία

Η πρώτη απαίτηση είναι να ικανοποιείται η ανθρώπινη ανάγκη για οπτική επαφή με τον εξωτερικό χώρο μια ανάγκη που νιώθουμε ακόμη και όταν εκτελούμε εργασία που απαιτεί συγκέντρωση,

σε έναν χώρο γραφείου. Οι εσωτερικές ζώνες δωματίων χωρίς παράθυρα ή άλλες συνδέσεις με εξωτερικούς χώρους δεν είναι κατάλληλες γι' αυτόν τον σκοπό.

Ταυτόχρονα, πρέπει να διασφαλιστεί ότι υπάρχουν συστήματα σκίασης, που μπορούν να αποκλείουν όλο το φως της ημέρας και να παρέχουν τις σκοτεινές συνθήκες που απαιτούνται για παρουσιάσεις σε προβολείς. Η εξαιρετικά υψηλή φωτεινότητα που παράγεται κοντά στα παράθυρα από το άμεσο προσπίπτον ηλιακό φως μπορεί να οδηγήσει σε επίπεδα θάμβωσης με πιθανότητα να διαταράξει την επικοινωνία.

Εγκαταστάσεις υγιεινής, ευφορίας και ευεξίας

Στον χώρο ευεξίας ενός ξενοδοχείου, οι επισκέπτες θέλουν να χαλαρώσουν μέσα σε ένα περιβάλλον με ατμοσφαιρικό φωτισμό. Θέλουν να βυθιστούν σε ένα δωμάτιο που τους επιτρέπει να αφήσουν πίσω το άγχος της ημέρας και τους παρέχει καταπραϊντικό φως. Το διάχυτο φως δημιουργεί μια απαλή διάθεση. Σε συνδυασμό με τον φωτισμό, το νερό μπορεί να έχει θεαματικό αντίκτυπο στην οπτική σκηνή. Ο πιο έντονος φωτισμός και τα ουδέτερα ανοιχτά χρώματα

ενισχύουν την εντύπωση υψηλού επιπέδου υγιεινής και καθαριότητας. Για την εγκατάσταση και τη λειτουργία θα πρέπει να τηρούνται ειδικοί κανονισμοί ηλεκτρολογικών συστημάτων σε εγκαταστάσεις πισίνας και σάουνas. Το έγχρωμο φως και οι προγραμματισμένες χρωματικές αλλαγές δημιουργούν ατμόσφαιρα, ενώ οι λαμπτήρες που χρησιμοποιούνται είναι έγχρωμοι λαμπτήρες φωτοδιόδων (LED).

Δωμάτια

Ένα δωμάτιο ξενοδοχείου εκλαμβάνεται ως ένα προσωρινό σπίτι από τους επισκέπτες. Θέλουν να αισθάνονται ευπρόσδεκτοι, να χαλαρώνουν και να μπορούν να απομονώνονται στην ιδιωτική τους ζωή. Χάρη στις ευέλικτες, διαδραστικά ελεγχόμενες επιλογές φωτισμού, οι επισκέπτες μπορούν να δημιουργήσουν τη δική τους αίσθηση της οικειότητας. Επαρκής φωτισμός θα πρέπει να παρέχεται σε διάφορες περιοχές εντός του δωματίου (χώρο ύπνου, κομοδίνο, καθιστικό, λουτρό).

Με τη χρήση του ελέγχου φωτισμού είναι εύκολο να προσαρμοστεί ο φωτισμός, ώστε να ταιριάζει στις απαιτούμενες ανάγκες και ταυτόχρονα να μπορούν οι επισκέπτες να επιλέξουν τις επιθυ-

7. Τη νύχτα, ο τεχνητός φωτισμός του "Tschuggen Grand Hotel" μιμείται το πλευρικό προσπίπτον φυσικό φως, τονίζοντας την τρισδιάστατη μορφή και υφή της πέτρας και αποδίδοντάς της μια γλυπτική ποιότητα.

μητές σκηνές φωτισμού. Ο χρόνος, η διάρκεια και η ποιότητα της έκθεσης στο φως έχει ουσιαστική επιρροή στην υγεία και στην ευημερία του ανθρώπινου οργανισμού. Το φως ρυθμίζει τους κirkάδιους ρυθμούς μας.

Μέσω των χειριστηρίων φωτισμού, μπορούν να ρυθμιστούν διαφορετικά προφίλ, ώστε οι χρήστες να μπορούν να επιλέξουν τις καταλληλότερες συνθήκες φωτισμού για την εποχή του χρόνου ή να αλλάξουν τη θερμοκρασία και την ένταση του χρώματος, ανάλογα με την ώρα της ημέρας. Αυτό βοηθά στον συγχρονισμό με τον φυσικό ανθρώπινο κirkάδιο ρυθμό, βελτιώνοντας την ισορροπία μεταξύ νου, σώματος και φυσικού περιβάλλοντος. Η ικανότητα αλλαγής της θερμοκρασίας και της έντασης του χρώματος μπορεί να βοηθήσει για παράδειγμα στην προσομοίωση της ανατολής για να βοηθήσει τους επισκέπτες να ξυπνήσουν φυσικά, ενώ η χρήση ενός λευκού φωτός εμπλουτισμένου με μπλε μπορεί να βοηθήσει στην εγρήγορση του ανθρώπινου οργανισμού.

Ο σημασιακός φωτισμός σε χαμηλό ύψος παρέχει ασφάλεια και εύκολο προσανατολισμό. Ο αυτοματοποιημένος και εξατομικευμένος φωτισμός

στα δωμάτια επιτρέπει στους επισκέπτες να απολαμβάνουν έναν καλύτερο βραδινό ύπνο, καθώς τα φώτα σβήνουν σταδιακά μετά από καθορισμένη χρονική περίοδο. Ο φωτισμός που απαιτείται σε ένα δωμάτιο επηρεάζεται από την ανακλαστικότητα των υλικών και των χρωμάτων των επιφανειών που υπάρχουν μέσα σ' αυτό· επομένως στόχος του σχεδιασμού είναι η ισορροπημένη μοντελοποίηση με απαλές σκιές. Η άμεση και ανακλώμενη αντανάκλαση και η θάμβωση θα πρέπει να αποφεύγονται.

Σχεδιασμός, τεχνολογία, οικονομία

Ο φωτισμός στις ημέρες μας αποτελεί ένα πολύπλευρο τεχνολογικά θέμα και η συνεργασία μεταξύ των σχεδιαστών και των αρχιτεκτόνων με τους ειδικούς συμβούλους φωτισμού είναι επιβεβλημένη.

Πρόκειται για συνθέσεις φωτός που ξεπερνούν τη φωτομετρική ανάλυση και την ανάλυση των καμπυλών κατανομής της έντασης και στοχεύουν πρωτίστως στην ανάπτυξη της απαιτούμενης ατμόσφαιρας, προσαρμοσμένης στις διαφορετικές και μεταβαλλόμενες ανάγκες του ανθρώπου εντός του χώρου. Το φως αντιμετωπίζεται ως

εργαλείο για την οπτική άνεση την ευεξία του χρήστη και την ενίσχυση του αισθήματος της άνεσης και του υγιούς εσωκλίματος.

Απαιτήσεις σχεδιασμού

Οι τρεις παράμετροι που αναλύονται και εξετάζονται από την αρχή του σχεδιασμού, έτσι ώστε να αξιολογηθεί η ποιότητα του φωτός ολιστικά, είναι η οπτική, η συναισθηματική και η βιολογική επίδρασή του στον άνθρωπο χρήστη. Μια ατμόσφαιρα φωτός, που επιδρά στα ανθρώπινα συναισθήματα, μετατρέπει τη διαμονή σε εμπειρία και παρέχει την αίσθηση της ευεξίας στον χρήστη. Οι απαιτήσεις σχεδιασμού διαμορφώνονται ως εξής:

- Ανθρωποκεντρικός σχεδιασμός φωτισμού (φυσικό και τεχνητό φως σε αλληλεπίδραση).
- Αρμονικός συνδυασμός γενικού φωτισμού και φωτισμού έμφασης.
- Πολυλειτουργικός φωτισμός για διαφορετικούς σκοπούς: διαβίωσης, εργασίας, ύπνου.
- Φιλικό και εύχρηστο σύστημα ελέγχου του φωτισμού: απλός στη χρήση ρυθμιζόμενος φωτισμός.
- Εξοικονόμηση ενέργειας.

8. Στην αίθουσα συνεδριάσεων στο "Conrad Hotel" η τοποθέτηση γραμμικών φωτιστικών στην οροφή, συμβάλλει στη δημιουργία μιας εκλεπτυσμένης, και ταυτόχρονα χαλαρωτικής ατμόσφαιρας. Αρχιτέκτονες: MAD Architects. Φωτογραφία: Shu He.

9. Στα διαμερίσματα με βιομηχανική αισθητική του ξενοδοχείου "Design Club", στα οποία συνδυάζεται ο μίνιμαλ σχεδιασμός με τα φυσικά υλικά, κρεμαστά φωτιστικά σποτ τοποθετούνται σε στρατηγικά σημεία και ενσωματώνονται στην οπτική σκηνή.

Με τη χρήση των έξυπνων συστημάτων ελέγχου και διαχείρισης του φωτισμού, και τη μελέτη της ενεργειακής απόδοσης της εγκατάστασης δίνεται η δυνατότητα εξοικονόμησης ενέργειας, μέσω προκαθορισμένων σεναρίων μειωμένων επιπέδων φωτεινότητας και σκηνών φωτισμού, που προσαρμόζονται ανάλογα, για να ταιριάζουν σε μια συγκεκριμένη δραστηριότητα και στιγμή της ημέρας. Διάφορες σκηνές φωτισμού λειτουργούν υποστηρικτικά στους ανθρώπινους κινητήριους βιορυθμούς.

Οι πολυλειτουργικές εγκαταστάσεις ευφυών συστημάτων διαχείρισης του φωτισμού και η κατηγοριοποίηση τους σε ζώνες σε συνδυασμό με τις εξελιγμένες σε χαρακτηριστικά χρωματικής απόδοσης λύσεις φωτισμού (LED) ενισχύουν ακόμη περισσότερο την ενεργειακή απόδοση και την οικονομία της εγκατάστασης. Σε σύγκριση με τις συμβατικές εγκαταστάσεις φωτισμού, οι λύσεις έξυπνα ελεγχόμενου φωτισμού καταναλώνουν έως και 80% λιγότερη ενέργεια. Τα επίπεδα φωτεινότητας ελέγχονται αυτόματα, ανάλογα με την ποσότητα του διαθέσιμου φωτός της ημέρας και τα δεδομένα από τους ανιχνευτές φωτεινο-

τήτων. Η τεχνολογία που μιμείται το φυσικό φως (melanopic design - human centric lighting), με την αποφυγή του έντονου λευκού φωτός που εκπέμπει στο μπλε φάσμα σε συνδυασμό με την εξατομίκευση της εντύπωσης για τον χρήστη αποτελούν τα κύρια στοιχεία του σχεδιασμού του τεχνητού φωτισμού για τους χώρους φιλοξενίας. Οι ξενοδοχειακοί χώροι πλέον αντιμετωπίζονται σχεδόν ως μια θεατρική βιωματική χωρική απόλαυση με το φως να θέτει την ατμόσφαιρα και να επιδιώκει την αρμονική μετάβαση μεταξύ περιοχών που προσφέρουν οικειότητα και χαλάρωση και θεματικών περιοχών με έντονο οπτικό ερέθισμα. Παρέχεται μ' αυτόν τον τρόπο μια απρόσμενη και ταυτόχρονα οικεία αίσθηση ευεξίας. Η αφηγηματική προσέγγιση του χώρου με την "οπτική ιστορία" να εκτυλίσσεται αργά και σε συγχρονισμό με τους ανθρώπινους κινητήριους ρυθμούς, ενώ ταυτόχρονα να κορυφώνεται σε καθοριστικές "χωρικές στιγμές", δίνει τη δυνατότητα στον επισκέπτη του ξενοδοχείου να περνά μεταβατικά από την μια περιοχή στην άλλη και να αποκομίζει θετική εικόνα, ευχάριστη ανάμνηση της εγκατάστασης και του χώρου στο σύνολό του.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Michael Kelsey, **Helvar, Lighting and its role increasing guest experience in hotels.**
- Zumtobel, **Light for hotels and wellness, human energy balance.**
- Erco, **Hospitality, tips for the lighting design of restaurant and hotel Lighting.**
- Fördergemeinschaft Gutes Licht (FGL), **Good lighting for hotels and restaurants.**
- Martin Wan, **Φωτισμός Ξενοδοχείων, Ο οριστικός οδηγός.**
- Osram, **Atmosphere and well - being, hospitality lighting from ledvance, 2022.**
- ES-SYSTEM, **Light is life, comprehensive lighting Solutions, hotel and residential lighting.**
- Τεχνική Οδηγία Τ.Ε.Ε. **20701-7, Τεχνητός και φυσικός φωτισμός κτιρίων, Απρίλιος 2021.**
- Ειρήνη Σκαφίδα, **Φωτισμός Ξενοδοχείων. Σύγχρονες τάσεις φωτισμού και συστήματα ελέγχου για την εξοικονόμηση ενέργειας, ΚΤΙΠΙΟ, τεύχος 7/2015.**
- Θεόδωρος Κοντορήγας, **Σχεδιασμός αρχιτεκτονικού φωτισμού στις πισίνες ξενοδοχείων, ΚΤΙΠΙΟ, τεύχος 9/2021.**
- Τεχνικά φυλλάδια εταιρειών: Artemide, Erco, Zumtobel.

10

10. Το σύστημα φωτισμού καλωσορίζει τους επισκέπτες με σενάρια φωτισμού. Η ζωνρή αλληλεπίδραση χρωμάτων και φωτός που παρέχεται από 24 πάνελ φωτισμού LED, δημιουργεί μια ατμόσφαιρα ευχάριστης αίσθησης.